

смѣсена съ окысы, тя добыва чёрвенъ, жълтъ или пепеливъ цвѣтъ, и служи за правеніе домашны сеждове, като паницы, кюнцы, лулы и пр. Кога-то глиноземъ ся стопи у ягкъ симпурнъ кыслотѣ, тогава ся добывать кристали отъ СИМПУРОКЫСЕЛЬ ГЛИНОЗЕМЪ ($Al_2 O_3 \cdot 3SO_3 + 18 HO$). Тоя глиноземъ ако ся смѣси съ симпурокысело кали, или съ симпурокысель натръ, или съ аміакъ, па ако непрѣстайно ся брѣка, то смѣсеніе-то, кога изстыне, испарява ся та прави кристалы отъ двойнѣ соль, нареченѣ СТИПЦА. Стипца-та быва пошасна, нашрова, и аміачна наспротивъ основаніе-то, кое-то влиза у неї.

Отъ тѣхъ най много ся употреблява потасна-та стипца въ техникѣ-тѣ, и особно въ багрилно-то искусство, за да ся вапцать съ неї стофы и пр., защо-то багрилото съ неї е много трайно. Стипца ся копае и отъ землї-тѣ около огнедышѧщы планины по Италія и пр. и тогава ся нарича ЕСТЕСТВЕННА СТИПЦА.

Ако смыслимъ колко глиноземъ има на землї-тѣ поверхность, то щемъ разберемъ, че глиняй е найраспространенъ металъ, кой-то въ чистъ видъ може ся сравни съ всякой многоцѣненъ металъ.

54. ПРАВЕНІЕ ПОРЦЕЛАНЪ ся основава на това, че глиноземъ-тѣ въ обыкновеный си видъ ся смѣша съ водж; въ огънь той ся втвръдява и съставътъ му ся вкаменява до толкова, щото у водж не омягкнува. Кога-то глиноземъ-тѣ ся прѣчисти и измѣси, работныци-тѣ правять отъ него съ ржцѣ сеждове на различнѣ формѣ на колело, кое-то въртятъ съ крака си. Тѣзи мокри сеждове ся сушать испрѣво на слънце и подыръ ся турятъ въ пещи, кои-то имѣть много полицы, тѣй щото най-напрѣдъ